

Lesarabrøv

Milliónirnar í Føroyum

Nú eru tað posthúsin á smáplássunum, ið standa fyri skotum. Ein heil millión skal sparað (?), og tí skal útberingin leggjast um. Tann keðliga síðan av málinum er, at eini 14 fólk fara at missa arbeiði, og hvagar skulu tey fara? Tað er væl skiljandi, at nóg eru herm um at missa posthúsin – ennátta rættliga stórum bygðum. Kjarnin í misnægðini við allar hesar niðurlaggingarnar og sparringarnar man kortini vera tann veruleiki, at øll skulu hjálpa til at fáa upp í kassan, men bert ein triðingur skal fáa stórvini.

Tá ið við nú koma inn á hetta at spara, so tykist tað rættliga tilvildarligt, hvar sjúkt verður settur á. Í hesum førunum er tað ein stovnur, postverkio, ið setur sær fyrri at spara, tí annars fer hann út um jättanina; hetta er so lagligt hjá politikarunum, ið nú kunnu siga, at teir hava einki við málið at gera. Hvar spara politikarnir sjálvir? Málið hevur nakað við moral at gera. Í landsstýrinum eiga at vera seks landstýrismenn (ráðharrar), legmaður ið iðroknar, men nú eru sjei Hvi verður ikki rationaliserað og eitt gott fyridemi vist í Nesinum?

Tað er einki at ivast í, at nógv kann sparað, um vilji og dirvi eru til tess. Hevði verið strangliga ansað eftir primum og prívokstri í Føroyum seinastu 20 árin i staðin fyri at sita hendur í favn, hevdu vit verið spard fyri mangan sorgarleikin. Visast kann á garvalla grundstykkiaprisin í áttátiárunum. Liberalisma Sambandsins og Paula Ellefsens átti at havt ringa samvisku!

Tað ljóðaði so flott, at vit skuldu hava alment kunngerða- og lýsingablað. Tað var ikki rætt, at myndugleikarnir lýstu í einum privatum blaði o.s.f. Og sum sagt so gjørt, men afturstigið er stórt, tí almenn-ingurin sær ikki teir almennu kunngerðirnar. Fyrr kundi ein og hvar fylgja við t.d. figgjarglógini, tí hon stóð í Dimmu, men hvar hevur ráð ella tímir at halda almenna kunngerðablaðið? Dugi væl at sigga, at talan var um eitt prinsipp, men prinsippið vigar als ikki upp imóti vansanum. Tað mást hóast alt hava meira at siga, at borgarnir hava møguleikan at fylgja við. Handa avgerðin var illa umhugsad og kostar ívaleyst eisini nógvan óneyðugan pening!

Tað, ið er illa yrkt, verður eisini illa kvøðið. Í Kollfjardali varð settur ein stovnur við ongum skili. Eitt tað skitnasta blaðið í politisku søgu Føroya. Eingin visti, tá ið av tornaði, hvat hann skuldi brúk-

um? Pressan hevur nú ligið á »Nólsoyar Páll«, síðani hann kom; har fóru »bara« 12 milliónir á vestfallið, men teir fleiri ferðirnar 12 milliónirnar í Kollfjardali til fánýtis og við ósannindum verða ikki tiknar upp á tungu. Føroya fólk! Vit eru inni á einum sera álvarsomum spurningi um grundleggjandi viðurskifti hjá eini og hvarjari tjóð um at vera líka fyrri löginu og fjølmíðlunum!

At vita sær, at hasar 12 milliónirnar fyri franska rustin kundu havt endurnýggjað og latið uppáttur flakavirkio í Miðvági tær reisir, tað er ein grótilgur tanki! Nú hiðast Bjørnini!

Stjórn á Roynðarstøðini skal ikki lastast fyri tað, ið aðrir hava ábyrgðina av; men hann dugir sera væl at gera brúk av fjølmíðlunum at greiða frá, hvat hann fer at gera í framtíðini. Tað koma ongandi skilgøðir og kvalifiserar spurningar um, hvat er komið á skaftið undir hansara hond. Finst ein fullgiggaður roknskapur yvir virkseimi, t.d. veltungina og seyðin?

Tað stutta av tí langa í hesum máli er: Høstur hetta útarmaða samfelag ráð at brúka 2 heilar milliónir krónur um árið (væl meira áður) til óneyðugar og óendaligar kanningar og annað óproduktivt virkseimi? Kanningar fyri bara at hava okkurt at kanna? Svárið er sjálvandi kortane! Kunnu vit vanligu menniskju og skattgaldarar ikki sjálv minnst, hvussu veðrið var í summari? Hvi skal ein topplentur embætismaður hava tað sum dagligt høvdubrýggi at ganga og repetera okkum veðurlag og gróður seinastu 3-4 mánaðar? Men tað heldur háttvirði landsstýrismáðurin við ráðharrabýrð í búnaðarmálum, úr Miðvági, har eini 100 fólk verða arbeiðsleys fyrsta dagin. – Figgjarnevndin við formanni úr sama valdemi, harra Suna Jacobsen, á odda, heldur hon tað hava stóran landskaparligan týðning at finna útav, um Up to Date, Folva, Piper Maris ella okkurt fjórða eplasláðið er tað rætti á Bø, á Velbastað ella við Gjógv? Hvar veit, kanska teir háu harrar meta hesi visindaligu »talvborðini« sum ein undandøtt fyrri oljuvinnuna?

Tað sigur eitt sindur um føroyskan politikk, at hesin stovnur var eitt stórmál í eini 10 ár, ja, var javnsettur við t.d. landsbankan, men nú, eini 10 ár eftir, at bygt er, er tað ikki so frægt, at nakar politikari torir at spyrja um úrslitini, tí tað kann koma at kosta upp á tann eina dag. Og kortini tala teir í álvara um stóran sparring, m.a. í Lands-

sjúkrahúsinum. – At hugsa sá, at allar deildir verða niðurlagdar í sjúkrahúsvirkinum og sjúklingarnir sendir til hús, meðan landskassin uppheldur eini effektivari ráðgeving í skrubbi og svartaspillu! (Hvat kom tað ikki væl við, at fittliga nóg av svartaspillu var í ár!)

Munur er á monnum: Ei vórðu navnframu landar okkara t.d. Harry Fønsdal og Eyðun Johannessen bornir á hondum, men ið roynd og veru noyddir av landi út. – Hin vegin kom eisini ein útlendingur inn á Skála Skipasmiðju at fáa skil á, men honum skuldi ikki vera brúk fyri, søgdu teir klóku. Føroyski skattgaldarin fekk annað at sigga – og okkum táknað!

Í vestara enda á Dalinum, tætt við røpportrið í Leynum, liggur so eitt annað burturtagt alment spælplass; kostnaðurin higar til einar 50 mió. kr. ella meira. Tað hevði komið væl við politiskt, um framhaldið kundi verið so stillislig og kosmetiskt sum gørligt.

Nú verður so aftur tosað um undirsjóvartunnil. Tað er rætt at taka eina støðu til sambandið um Sundið, aðrenn nógvar peningur verður brúktur upp á ferjulegna við Oyrragð, men tað er skeið at stara seg blindan upp á tunnil; møguleikin við brúgv eigur at verða kannaður væl og virðiliga. Verktælanin verður dýr í øllum førum, og tí eigur tann tryggasta loysnin, eisini verkliga, at verða vald, sjálv um hon skuldi kostað eitt sindur meira; helst verður rakstur (røkt) av undirsjóvartunli nógv dýrari enn av brúgv og fer at muna í stórum við tíðini. Landsstýrismáðurin í ferðslumálum ger ikki beint, at hann framanundan øllum kanninum so avgerður sigur, at tunnil er bestur. Hvussu veit hann tað? Hvussu er og ikki, so má tað koma alment fram, um tað eru hasar 50 milliónirnar, sum longu eru brúktar í Leynum, sum gera av, at tað skal vera undirsjóvartunnil og ikki brúgv. Annars haldi eg, at búskaparliga støðan er so hættislig, at tað eru óráð at fara undir slíka verktælan í løtuni.

Tann stóri spurningurin í øllum hesum er: Hvagar gongur leiðin hjá hesi pinkulítlu tjóð? Kemur hon fram? Øðrumegin hava vit romantiska gyklið, gleimin og gekkin, hinumegin livsins harða veruleika, t.d. uttanlandsaskuldina og arbeiðsloysi, ella hvat fer at henda, um rentan rýkur uppáttur? Og aftan fyri allar hesar spurningar hómast høvudsspurningurin um ógreiðu støðu okkara í

danska ríkinum, men við tí lótuvinningsspeilinum, ið ferdur verður, kemur slíkt ikki til hugs. Tann búskaparligi skáin, ið er, skuldi verið brúktur til at komið fyrri seg aftur í, men nú sæst tyðuliga, at allar tær góðu ætlanirnar eru gloymdar, og skammleysa egningin fyri sær sjálvum er farin í gongd aftur sum ongandi áður. Handlagið at stýra er stak víðaligt; tað gevur at bita, hvussu høvudsvinnan verður hagreiðd. – Og kortini vita vit, at alt byrjaði við tí, at menn og kvinnur einaferð vildu stiga fremri og ganga fram í øllum lutum...

Trároynd eftir atkvøðum og lótuvinningur í politiska livinum her á landi beina fyrri veruleikum og skilgøðum um loysnum. Fólkastýrið, demokratið, í Føroyum er bara eitt eiti. Alt her til, og einki fær fylgjur. Føroyskur politikkur er privatiseraður burturav og særur fyri hugsjónir, stavnhalð og sømd. Tað gevur at bita, at dóttir skal vera við at gera av, um faðir hevur gjørt nakað skeiðt. Glógvandi og vónriku orðini um frælsi, javnað og brøðralag rigga bara ikki longur. Eingin talar at. Politiski sjónleikurin gongur ju flint, og fleiri tingmenn og javnstøðingkvinnur liggja frá hálvári millión og uppeftir. Tú skalt bara markera teg, tað er tað, alt snýr seg um. Ring umtala er betri enn eingin umtala. Rusan gevur árliga stórt og vaksandi yvirskot. Stærsti trupulleikin í løtuni er, at nýggju mjólkarpakkarnir eru so forbiðið ringir at fáa upp.

Fjølmiðlarnir gera alt ov lítið til nyttu at kanna og meta um viðurskiftini í landinum. Teir áttu at verið undan, men koma sovandi aftaná. Journalistar í Føroyum eru tíðndalesarar (og »skrivarar«). Tað hevði kunnað brúkt fyrri 30-40 árum síðani, men ikki í dag. Fjórða valdið má taka sær annað skinn um bak og ikki mæna um, at vikuskiftið var friðarligt t.d., ella at nú hevur hesin ella hasin landsstýrismáðurin lútur.

Okkum tørvar sanniliga eina nýggja byrjan á øllum økjum!

Regin av Steinum

NÝGGJ

TVINGSILSSØLA

Hósdagin
tann 4. desember 1997
kl. 9.10

verður á dómarskrivstovuni C. Ploensgøta 1, 100 Tórshavn, hildin nýggj tvingssilssøla yvir matr. nr. 556 g. Vágur, (AS 88/97).

Ognin er eitt grundteki stórt 642 kvm. sambært tingbók við ástandandi sethúsum í kjallara- og stovuhædd, gjørd av timbri á betonggrund og takt við eternit. Stovuhædd: gongd, baðverili (v/ brúsu, vask og wc) 2 smá rúm, stova, køkur, kamar, umframt trappa niður í kjallaran. Kjallari: rúm við oljufyri og oljutanga, 2 kømur umframt kjallarárum.

Førsta tvingssilssøla var 30. oktober 1997. Hægsta boð var kr. 1.000,00.

Tvingssilssølan er umbiðin av **Jógván E. Ellefsen, advokati, Bryggjubakki 22, Tórshavn, tlf. 11260 (j.nr. 42356)**, sum kann geva nærri upplýsingar, eins og avtala kann gerast við um at sigga ognina.

Søluuppgerð kann umbiðjast frá nevnda advokati ella hyggjast ígjøgnum á dómarskrivstovuni.

Føroya Fútarættur,
tann 31. okt. 1997

TVINGSILSSØLA

Hósdagin
tann 20. nov. 1997
kl. 9.30

verður á dómarskrivstovuni C. Ploensgøta 1, 100 Tórshavn, hildin tvingssilssøla yvir matr. nr. 110. Hvannasund, (AS 97/97).

Talan er um eini sethús bygd mitt í 80-unum, gjørd av beton og klødd við timbri og takt við aluminisumplátum. Húsin hava stovuhædd 100 kvm og loft við breiðum kvisti á aðrari síðuni 80 kvm. Samb. tingbókina er grundstykkið 570 kvm. til víddar. Í stovuhæddini er durur, gongd, 2 smá rúm, wc, fyrrum og handilslokali við handilsrútm út móti vegnum. Loftshæddin, gongd, 2 kømur, baðverili, køkur og stova.

Tvingssilssølan er umbiðin av **Annfinn V. Hansen, adv., Gongin, Tórshavn, tlf. 19595 (j. nr. 220801)**, sum kann geva nærri upplýsingar, eins og avtala kann gerast við um at sigga ognina.

Søluuppgerð kann umbiðjast frá nevnda advokati ella hyggjast ígjøgnum á dómarskrivstovuni.

Føroya Fútarættur,
tann 31. okt. 1997